

Kyra Kyrklund med sin elev OS-medaljören, Cathrine Laudrup-Dufour. "Mycket handlar om känsla i dressyren. Man måste uppleva den för att känna igen den. Har man inte varit där, vet man inte vart man är på väg", säger Kyrklund.

FOTO: CAMILLA ALFTHAN

Kyra Kyrklund: "Allt hästen gör är naturligt"

Ridsport
Dressyr

Kyra Kyrklund fortsätter påverka dressysporten genom en lång rad elever spridda över jorden. OS-stjärnan, danskan Cathrine Laudrup-Dufour, kan inte berömma henne nog.

Den finländska ridsportens grand old lady, **Kyra Kyrklund**, är en efterfrågad tränare och högt uppskattad av ryttareliten än i dag. Finländska hästvänner minns hennes samarbete med hingsten Matador, som synbarligen njöt av uppmärksamheten från publiken.

– När jag tänker på Matador, som var mycket energisk, och som jag fick när han var tre år gammal, ville han inte skritta när vi var ute i terrängen – han piafferade i stället hem till stallet. Allt vad hästen gör är naturligt. Jag har en film på ett föl som gör sju byten i varje steg. Frågan är, hur fasen får vi hästen att göra det när vi sitter på den?

Hästen är inte problemet, oftast är det ryttaren.

Läktarna var fyllda till bristningsgränsen när ryttargemenskapen Knytkalaset bjöd på utbildning mitt under Falsterbos anrika hästtävlingar på den svenska sydkusten tidigare i somras. Dragplåster var den sexfaldiga OS-ryttaren Kyra Kyrklund, i dag verksam på Snowhill Farm i West Sussex i England och hennes elev, världsettan **Cathrine Laudrup-Dufour**.

Vanligtvis är träningen ett privat möte mellan tränare och adept, så eleverna får jobba på det som är svårt under Kyrklunds vägledning. Men nu hade publiken chansen att få en inblick i hur elitryttarna tänker och utvecklas.

Både Kyra Kyrklund och Cathrine Laudrup-Dufour är exempel på att man kan nå hela vägen till toppen fast man inte kommer från en hästfamilj. För tio år sedan började Kyrklund träna den danska talangen, som hon bland annat fört till VM-guld och silver år 2022 och OS-

silver 2024. Under vinterhalvåret träffas de ett par dagar i månaden inom ramarna för Knytkalaset.

– Jag älskar Kyra som en mor eller mentor. Kyra lär sig av olika tränare och är mycket öppen, fast hon inte skulle behöva skaffa sig nya kunskaper.

De talar alltid engelska, annars förstår de inte varandra, fast båda tycker att de förstår den andres språk.

– Allt jag kan har jag lärt mig av Kyra. Jag kan inte berömma henne nog, säger Cathrine Laudrup-Dufour och nämner särskilt Kyrklunds förmåga att ta fram piaff och passage som krävs inom den högre skolan.

Som bäst hjälper Kyrklund Laudrup-Dufour med förberedelserna inför EM i Frankrike på slutet av augusti. Kyrklund reser varannan vecka till stallet i Fredensborg på Nordsjälland.

Även OS-medaljören har ibland svårt att förstå hur dressyrdomarna dömer. Det här är också en av

orsakerna till att gemenskapen som Knytkalaset erbjuder blivit viktig för många elitryttare.

– Fast jag på en tävling kände att jag gjorde allt perfekt och att hästen gav allt den hade, fick vi bara 77 procent, berättar Laudrup-Dufour när hon har stigit ur sadeln för att göra en evaluering tillsammans med de andra ryttarna.

Man ser inte på varandra som konkurrenter, utan hjälper varandra oavsett bakgrund och nationalitet.

Efter den danska misshandels-skandalen som för ett par år sedan skakade dressyrvärlden håller sporten på att ändras med raska tag. Förutom övervakningskameror och flera veterinärkontroller ska de högsta tävlingsbetygen i Danmark framöver ges till ryttare som har det bästa samarbetet med sina hästar.

Det internationella ridsportförbundet FEI följer också utvecklingen via en ny strategisk kommitté där Kyrklund sitter med.

– I första hand borde man åter-

införa en överbefälhavare för utbildningen av domarna. En som har överblicken och makten att styra från toppen. Nu är det för mycket demokrati och för mycket prat.

Inom dressyrritt ska framförandet se lätt ut, som om hästen utför rörelserna på egen hand.

Sedan nittiotalet har domarna önskat en mer extravagant och spännande ridning, med mer spänst och risktagning vilket många nu tycker att har gått för långt.

– Hästarna var i början rätt tråkiga så det var helt säkert rätt gjort. Men nu när de har fått bättre rörelser och ridningen också har utvecklats måste sporten följa med. Man borde istället titta mera på det tekniska utförandet, säger Kyra Kyrklund.

Trots djupt förankrade traditioner inom dressysporten tror Kyrklund på en framtid där domarna kan få hjälp av artificiell intelligens.

– Det är redan ganska lätt att göra diagram som visar hur ryttarna följer vägarna. Det skulle främja tid så domarna kan titta på andra saker. Så småningom kommer AI även att kunna bedöma tekniska fel fast den ännu inte kan se kvaliteten.

Mycket har hänt sedan Kyrklund började rida på sextiotalet. Förut-

Världsettan Cathrine Laudrup-Dufour är en av Kyra Kyrklunds elever.

FOTO: MOSA'AB ELSHAMY/TT-AP

Under veterinärchecken med Laudrup-Dufours häst och groom inför Falsterbotävlingarna.

FOTO: CAMILLA ALFTHAN

om att hästarna har blivit mycket bättre och har fötts upp med tanke på att kunna prestera väl på dressyrbanan, har ryttarna mental träning att tillgå och större kunskap om hur hästarna bäst lär sig. En ryttare måste dessutom veta lite om allt för att nå toppen – om foder, veterinärmedicin, skoning, utrustning, ridunderlag och transport.

– Vi är ljusår från hur det var när jag började. Jag kommer ihåg hur det var när jag var ung och en häst inte ville hoppa. Ridläraren satte sig upp, korrigerade den lite så den fick adrenalin i blodet och glömde att den inte kände sig okej.

Nu har man blivit mycket bättre på att hitta orsakerna till att något är fel.

Det svåraste är att inte träna hästen för mycket. Därför blickar de bästa ryttarna mot friskvården.

– Om en häst blir skadad under träningen är det nästan alltid för att man har hållit på för länge. Hästar är världsmästare på att kompensera. De går väldigt länge utan att det syns att de är halta.

Den största förändringen i sporten syns kanske på den ekonomiska sidan. Hästar byter ägare och säljs för enorma summor vilket gör att de ofta drivs för hårt fram.

– Men alla hästar är inte Grand Prix-hästar. Om det inte är tillräckligt lätt för dem att lära sig kommer

Allt jag kan har jag lärt mig av Kyra. Jag kan inte berömma henne nog.

Cathrine Laudrup-Dufour.

de förr eller senare att säga upp kontraktet.

Med elever över hela världen kan Kyrklund konstatera att olika metoder närmar sig varandra. På slutet av sjuttioalet var det bara i Tyskland som det fanns tillräckligt med kunskap för att utbilda Grand Prix-hästar.

– I Tyskland var det vanligt att beridarna skolade hästen och kunden sedan tävlade på den. Men det hade aldrig fungerat i Finland. Därför grundade jag min utbildning på att folk är med i hela processen, berättar Kyrklund.

Som nyfiken hästmänniska följer hon aktivt med vad som är på gång. Hon läser också gamla hästböcker, där det finns intressanta uppgifter att hämta och blandar sig i när tonen blir hätsk på de sociala medierna.

– Förr i tiden fanns det också många kritiker, men inget internet där folk kunde spy ut galla. Jag har svarat på inlägg och blivit utskäld och utestängd men jag struntar faktiskt i det, säger Kyrklund och uppmanar andra att gilla inlägg som de tycker om.

Om ingen vågar säga emot tror de negativa rösterna att de är i majoritet.

Hemma på Snowhill Farm har hon numera bara tre hästar, en 25-åring och två 20-åringar.

Kyra Kyrklund vann silver på sagohingsten Matador II i VM i Stockholm 1990.

FOTO: JUSSI NUKARI/LEHTIKUVA

Dressyrens mormor med andra generationen i Knytkalaset, sonen till Jan Brinck, tidigare världsetta som var med om att grunda ryttargemenskapen år 1998.

FOTO: CAMILLA ALFTHAN

– Min man Richard rider fortfarande och tävlar i Grand Prix på en Lusitano.

Hon slutade själv rida för några år sedan, då hon drabbades av lungcancer. Men hon saknar inte ridningen.

– Det blev för jobbigt att sitta ner i traven, då jag inte fick luft. Jag blev bara frustrerad och en dag satt jag av och sade till min man: "Nu räcker det". Jag jobbar i stället hästarna för hand och tömkör. Att rida i skogen har aldrig intresserat mig.

Tiden för intervjun har runnit

ut och Kyra Kyrklund måste ge sig iväg till flygfältet. När vi går till stallet, där hon har sin kappsäck, stannar hon ofta upp i Falsterbovimlet för att växla några ord med ryttare från hela världen.

Ridsportens mormor är efterfrågad. Flera gånger i månaden är hon på en ny plats för att föra sina idéer vidare. I Finland undervisar hon en liten grupp, som kallar sig för Palapeli – pusslet.

Camilla Alfthan

